

การศึกษาธุรกิจรถม้าในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์สาม ประการคือ ประการแรกเพื่อศึกษาถึงโครงสร้างของธุรกิจรถม้าสำหรับการท่องเที่ยวตลอดจน ปัญหาและอุปสรรคของผู้ประกอบการธุรกิจรถม้าจังหวัดลำปาง ประการที่สองเพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการใช้บริการรถม้าท่องเที่ยวในจังหวัดลำปาง และประการสุดท้ายเพื่อ ประมาณมูลค่าความต้องการท่องเที่ยวเพื่อรักษาธุรกิจรถม้าเพื่อการท่องเที่ยวเป็นเอก ลักษณ์ของจังหวัดลำปาง ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยการสุ่มตัวอย่าง แบบบังเอิญ ได้ตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจรถม้า จำนวน 70 รายและกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ ใช้บริการรถม้าจำนวน 100 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติแบบพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจรถม้าในจังหวัดลำปาง ทั้งหมดเป็นเพศชาย มี อายุระหว่าง 20 – 40 ปี มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และเกือบทั้งหมดจบมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีระยะเวลาในการประกอบอาชีพ มาแล้ว 1 – 5 ปี

ต้นทุนทั้งหมดของการประกอบการธุรกิจรถม้าประกอบด้วย ต้นทุนคงที่คือรายการรถม้า และม้า ซึ่งพบว่าราคาประเมินรถม้าและม้าตามสภาพปัจจุบันมีมูลค่ารวมเฉลี่ยต่ำสุด 73,472.22 บาท และต้นทุนผันแปรประกอบด้วย ค่าอาหารม้า ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับม้า เฉลี่ยแล้วเดือนละ 2,338.31 บาท

ค่าน้ำยาได้พบว่า ผู้ประกอบการรถม้าส่วนใหญ่ได้ให้บริการนักท่องเที่ยวเฉลี่ยประมาณ 28 วันต่อเดือน จำนวนรอบที่ให้บริการโดยเฉลี่ย 2 รอบต่อวัน โดยมีค่าบริการราคาต่ำสุดรอบละ 150 บาท การกำหนดอัตราค่าบริการ ส่วนใหญ่สามารถรถม้าเป็นผู้กำหนด นอกเหนือจากค่ารอบ แล้วผู้ประกอบการยังมีรายได้จากการค่าทิปอีกด้วย ดังนั้นผู้ประกอบการมีรายได้รวมเฉลี่ยอย่างน้อย ประมาณเดือนละ 9,655 บาท

ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจรถม้าของกลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด คือปัญหา การถูกกล่าวหาว่าเป็นนักท่องเที่ยว ร่องลงมาคือปัญหาการขาดแคลนที่จอดรถม้าสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว

จากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวในช่วงเวลาที่ศึกษาพบว่า การมาเที่ยวจังหวัดลำปางส่วน ใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อประชุมหรือสัมมนา ส่วนใหญ่มากับเพื่อน ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยว เฉลี่ย 1 วัน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบว่ารถม้าเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของลำปาง ส่วนใหญ่เคยใช้ บริการรถม้ามาแล้ว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพอใจในอัตราค่าโดยสารและคุณภาพในการให้ บริการรถม้า การประมาณมูลค่าความต้องการท่องเที่ยวของจังหวัดลำปางพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยินดีจ่ายเงินสนับสนุนของทุนเป็นเงินประมาณ 32 บาทต่อคน

This study has 3 objectives. First, to study the structure of horse drawn carriage business for tourists as well as problems and obstacles of the carriage operation. Secondly, to determine the tourists' behavior towards the services given by horse drawn operators. Lastly, to estimate the value of willing to pay of tourists in order to conserve and maintain the horse drawn business as the symbol of tourism in Lampang province. Primary data are used in this study. Accidental Random Sampling is used to get two samples, one of 70 horse drawn operators and another of 100 tourists. Simple descriptive statistics are used to analyze the data.

The results of this study show that all horse drawn carriage operators in Lampang province are male, aged between 20-40 years, and are with primary education level. Most of them operate horse drawn carriage as their main occupation and have been in business for the period of 1 to 5 years.

Total costs for operating horse drawn carriages consist of fixed costs, which are the costs of acquiring carriages and horses. According to information given by the operators, it can be estimated that the price of horses and horse carriages by present status have an average value of 73,472.22 baht per one operator. The variable costs which consist mainly of expenses on horse food and other related expenses to maintain the operation are on the average of 2,338.31 baht per month.

In terms of income, it is found that most of carriage operators operate by an average of 28 days per month. The average number of service rounds is 2 rounds per day with the lowest service charge of 150 baht per round. The service fare is set by the Lampang Horse Carriage Association. Besides, the operators also receive extra income from tips given by tourists. Income earned from carriage service alone is estimated to be at least 9,655 baht per month for each operator.

The problems and obstacles in operating horse carriage business as expressed by most operators are problems concerning of being accused that they take advantage of tourists, and the lack of parking space while waiting for tourist customers.

As for the tourists, the results of the study of our sample show that visiting Lampang is mainly for attending seminar or conference held in the province. Most come to Lampang accompanied by friends with average touring period of one day. Most also know that horse carriage is important tourist attraction of Lampang and have had a ride on horse carriage before. Most of them are satisfied with regarding to fare and services of the operation. To estimate the value of their willingness to pay for conserving this horse carriage attraction they are asked whether they are willing to donate money for the would be set up funds to support and keep the horse carriage as the symbol of tourism attraction of Lampang province. The estimation of willingness to pay reveals that more than 80 % of the sample said they are willing to donate the amount of 32 baht on average per person.